

**COMITETUL EXECUTIV
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

**HOTĂRÂREA nr.
din _____ 20__**

Pentru aprobarea modificărilor și completărilor la Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere și la Instrucțiunea cu privire la modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale

În temeiul art.5 alin.(1) lit. d), art.11 alin.(1), art.27 alin.(1) lit. c), art.44 lit. a) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, art. 84 alin.(1) din Legea nr.202 din 6 octombrie 2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările și completările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere, aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 117 din 24 mai 2018, se modifică și se completează după cum urmează:
  - 1) în clauza de armonizare textul „și II” se substituie cu textul „, II, VIII și IX”
  - 2) punctul al doilea se completează cu un subpunct nou cu următorul cuprins:
„3) expunerile mari și alte cele mai mari expuneri, în conformitate cu prevederile punctelor 15 și 16.”;
  - 3) capitolul I se completează cu secțiunea 4 cu următorul cuprins:

„Secțiunea 4

Formatul și frecvența raportării cu privire la expunerile mari

15. Pentru a raporta informații cu privire la expunerile mari față de clienți și grupuri de clienți aflați în legătură în conformitate prevederile Regulamentului cu privire la expunerile mari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.xxx din xxxxx 2018, băncile transmit informațiile specificate în anexa 11.

16. Raportarea expunerilor mari se efectuează prin prezentarea rapoartelor privind expunerile mari, astfel cum se specifică în formularele C26 - C29, în conformitate cu instrucțiunile aferente completării acestora, cu o frecvență lunară.”

- 4) în anexa 6, punctul 2 textul „EUR, USD , RUB, RON, UAH” se substituie cu textul „MDL, EUR, USD, RUB, RON, UAH”;
- 5) se completează cu anexa 11 care va avea următorul cuprins:

INSTRUCȚIUNI AFERENTE FORMULARELOR RAPOARTELOR PENTRU EXPUNERILE MARI (LE)

1. Cadrul de raportare pentru expunerile mari („LE”) este format din patru formulare, care includ următoarele informații:
  - a) limitele maxime (formularul Limite LE);
  - b) identificarea contrapărții (formularul LE1);
  - c) expunerile din portofoliul de tranzacționare și din afara acestuia (formularul LE2);
  - d) detalii privind expunerile față de clienți individuali din cadrul unui grup de clienți aflați în legătură (formularul LE3);
2. Instrucțiunile cuprind referințe juridice, precum și informații detaliate cu privire la datele care se raportează în fiecare formular.
3. Orice quantum care mărește expunerile se înregistrează ca valoare pozitivă. Orice quantum care reduce expunerile se înregistrează ca valoare negativă. În cazul în care există un semn negativ (–) înainte de denumirea unui element, nu se raportează nicio valoare pozitivă pentru elementul respectiv.
4. Pentru a raporta informații privind expunerile mari față de clienți sau grupuri de clienți aflați în legătură în conformitate cu Regulamentul cu privire la expunerile mari (în continuare regulament) băncile utilizează formularele LE1, LE2 și LE3.
5. Băncile trebuie să raporteze toate expunerile mari, inclusiv cele exceptate de la aplicarea limitelor expunerilor mari în conformitate cu punctul 38 din regulament.
6. Datele referitoare la expunerile mari relevante față de grupurile de clienți aflați în legătură și față de clienți individuali care nu aparțin unui grup de clienți aflați în legătură sunt raportate în formularul LE2 (în care expunerea față de un grup de clienți aflați în legătură se raportează ca o singură expunere).
7. Băncile trebuie să raporteze în formularul LE3 datele referitoare la expunerile față de clienții individuali aparținând grupurilor de clienți aflați în legătură care sunt raportate în formularul LE2. Raportarea unei expuneri față de un client individual în formularul LE2 nu trebuie repetată în formularul LE3.
8. Coloanele din formularul LE1 prezintă informațiile privind identificarea clienților individuali sau a grupurilor de clienți aflați în legătură față de care o bancă are o expunere.
9. Coloanele din formularele LE2 și LE3 prezintă următoarele seturi de informații:
  - a) valoarea expunerii înainte de aplicarea exceptărilor și înainte de a se lua în considerare efectul diminuării riscului de credit, inclusiv expuneri directe, expuneri indirecte și expuneri suplimentare care decurg din tranzacții care implică o expunere față de active-suport;
  - b) efectul exceptărilor și al tehnicilor de diminuare a riscului de credit;
  - c) valoarea expunerii după aplicarea exceptărilor și după ce a fost luat în considerare efectul diminuării riscului de credit, calculat în sensul punctului 20 din regulament.

10. Trebuie raportate expunerile față de „asociațiile de drept civil”. Băncile trebuie să adauge cuantumul creditelor asociației de drept civil la gradul de îndatorare al fiecărui partener. Expunerile față de asociațiile de drept civil care prezintă cote sunt împărțite sau alocate partenerilor în funcție de cotele lor respective.
11. Activele și elementele extrabilanțiere sunt utilizate fără aplicarea ponderilor de risc sau a gradelor de risc și fără aplicarea factorilor de conversie.
12. În sensul prezentului raport, expunerile indirecte reprezintă expunerile alocate mai degrabă garantului sau emitentului garanției reale decât debitorului imediat în conformitate cu capitolul X din regulament.
13. Valoarea expunerii, precum și expunerile față de grupuri de clienți aflați în legătură se calculează în conformitate cu capitolul III din regulament.
14. Efectul aplicării totale sau parțiale a exceptărilor și a tehnicilor eligibile de diminuare a riscului de credit în vederea calculării expunerilor este descris la capitolele VII-X din regulament.

Formatul raportului C26.00

Codul băncii _____
 Perioada de raportare _____

Formular C26.00

C 26.00 - Limitele maxime (Limite LE)

Rând	Element	
015	Capitalul eligibil, lei	
025	Suma primelor zece expuneri din credite, lei	
035	Portofoliul total al creditelor și angajamentelor condiționale, care constituie după mărime primele zece expuneri, lei	
045	Ponderea primelor zece expuneri din credite în portofoliul total al creditelor și angajamentele condiționale, care constituie după mărime primele zece expuneri, (%)	
055	Expunerile față de persoanele fizice, atașate la cursul valutei străine, lei	
065	Ponderea expunerilor băncii față de persoanele fizice atașate la cursul valutei străine în capitalul eligibil al băncii (%)	
075	Expunerile față de persoanele fizice, atașate la cursul valutei străine, altele decât cele ipotecare, lei	
085	Ponderea expunerilor nete ale băncii, altele decât cele ipotecare, față de persoanele fizice, atașate la cursul valutei străine, în capitalul eligibil al băncii (%)	
095	Suma expunerilor față de persoanele care, direct sau indirect, dețin sau controlează o deținere în capitalul social al băncii inferioară unei dețineri calificate, inclusiv persoanele afiliate acestora, lei	
105	Ponderea expunerilor față de persoanele care, direct sau indirect, dețin sau controlează o deținere în capitalul social al băncii inferioară unei dețineri calificate, inclusiv persoanele afiliate acestora, în capitalul eligibil (%)	

Modul de completare a raportului

C 26.00 – Formularul LE privind limitele maxime (Limite LE)

Instrucțiuni privind anumite rânduri

Codul rândului	Referințe juridice și instrucțiuni	
015	<p>Capitalul eligibil, lei Punctul 5 din regulament. Se raportează valoarea capitalului eligibil, calculat în conformitate cu punctul 5 din regulament.</p>	
025	<p>Suma primelor zece expuneri din credite, lei Punctul 21 din regulament. Se raportează suma valorii agregate a expunerilor din credite față de clienți sau grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu capitolele VII-X din regulament.</p>	
035	<p>Portofoliul total al creditelor și angajamentelor condiționale, care constituie după mărime primele zece expuneri, lei Punctul 21 din regulament. Se raportează suma portofoliului total al creditelor băncii, după diminuarea cu reducerile pentru pierderi la credite, și angajamentelor condiționale la zece clienți sau grup de clienți aflați în legătură care constituie după mărime primele expuneri la credite, după diminuarea cu provizioanele la angajamentele condiționale respective.</p>	
045	<p>Ponderea primelor zece expuneri din credite în portofoliul total al creditelor și angajamentele condiționale, care constituie după mărime primele zece expuneri, (%) Punctul 21 din regulament. Se raportează ponderea expunerilor din credite față de clienți sau grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu capitolele VII-X din regulament în portofoliul total al creditelor băncii, după diminuarea cu reducerile pentru pierderi la credite, și angajamentelor condiționale la zece clienți sau grup de clienți aflați în legătură care constituie după mărime primele expuneri la credite, după diminuarea cu provizioanele la angajamentele condiționale respective.</p>	
055	<p>Expunerile față de persoanele fizice, atașate la cursul valutei străine, lei Punctul 23 din regulament. Se raportează suma agregată a expunerilor băncii în lei moldovenești atașate la cursul valutei străine față de persoanele fizice, inclusiv cele care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu capitolele VII-X din regulament.</p>	

065	<p>Ponderea expunerilor băncii față de persoanele fizice atașate la la cursul valutei străine în capitalul eligibil al băncii (%)</p> <p>Punctul 23 din regulament.</p> <p>Se raportează ponderea expunerilor băncii în lei moldovenești atașate la cursul valutei străine față de persoanele fizice, inclusiv cele care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu capitolele VII-X din regulament în capitalul eligibil al băncii.</p>	
075	<p>Expunerile față de persoanele fizice, atașate la cursul valutei străine, altele decât cele ipotecare, lei</p> <p>Punctul 23 din regulament.</p> <p>Se raportează suma agregată a expunerilor băncii, altele decât cele ipotecare, față de persoanele fizice, atașate la cursul valutei străine, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu capitolele VII-X din regulament.</p>	
085	<p>Ponderea expunerilor nete ale băncii, altele decât cele ipotecare, față de persoanele fizice, atașate la cursul valutei străine, în capitalul eligibil al băncii (%)</p> <p>Punctul 23 din regulament.</p> <p>Se raportează ponderea expunerilor nete ale băncii, altele decât cele ipotecare, față de persoanele fizice, atașate la cursul valutei străine, în capitalul eligibil al băncii.</p>	
095	<p>Suma expunerilor față de persoanele care, direct sau indirect, dețin sau controlează o deținere în capitalul social al băncii inferioară unei dețineri calificate, inclusiv persoanele afiliate acestora, lei</p> <p>Punctul 24 din regulament.</p> <p>Se raportează suma agregată a expunerilor față de persoanele care nu sunt persoane afiliate băncii și care, direct sau indirect, dețin sau controlează o deținere în capitalul social al băncii inferioară unei dețineri calificate, inclusiv persoanele afiliate acestora.</p>	
105	<p>Ponderea expunerilor față de persoanele care, direct sau indirect, dețin sau controlează o deținere în capitalul social al băncii inferioară unei dețineri calificate, inclusiv persoanele afiliate acestora, în capitalul eligibil (%)</p> <p>Punctul 24 din regulament.</p> <p>Se raportează ponderea expunerilor față de persoanele care nu sunt persoane afiliate băncii și care, direct sau indirect, dețin sau controlează o deținere în capitalul social al băncii inferioară unei dețineri calificate, inclusiv persoanele afiliate acestora, în capitalul eligibil al băncii.</p>	

Formatul raportului C27.00

Codul băncii _____

Perioada de raportare _____

Formular C27.00

C 27.00 - Identificarea contrapărții (LE 1)

IDENTIFICAREA CONTRAPĂRȚII						
Cod	Denumire	Numărul de identificare de stat a contrapărții	Reședința contrapărții	Sectorul contrapartidei	Codul CAEM	Tip de contrapartidă
010	020	030	040	050	060	070
						x

Modul de completare a raportului C 27.00 – Identificarea contrapărții (LE1)

Instrucțiuni privind anumite coloane

Codul coloanei	Referințe juridice și instrucțiuni	Valoarea
010-070	Identificarea contrapărții: Băncile raportează elementele de identificare privind orice contraparte pentru care sunt prezentate informații în oricare din formularele C 28.00-C 29.00. În conformitate punctul 18 din regulament, băncile raportează elementele de identificare a contrapărții față de care dețin o expunere mare.	
010	Cod Codul este un număr de identificare a rândului și trebuie să fie unic pentru fiecare rând din tabel. Codul trebuie să fie utilizat pentru identificarea contrapărții individuale. Scopul acestei coloane este de a conexeza detaliile privind contrapartea din C 27.00 cu expunerile raportate în C 28.00-C 29.00.	
020	Denumire Denumirea corespunde denumirii grupului ori de câte ori se raportează un grup de clienți aflați în legătură. În orice alt caz, denumirea corespunde contrapărții individuale: denumirea persoanei fizice (numele și prenumele) sau denumirea persoanei juridice, conform documentului care confirmă înregistrarea de stat a persoanei juridice. Pentru un grup de clienți aflați în legătură, denumirea care trebuie raportată este denumirea întreprinderii-mamă sau, în cazul în care grupul de clienți aflați în legătură nu are o întreprindere-mamă, trebuie raportată denumirea comercială a grupului.	

030	<p>Numărul de identificare de stat a contrapărții</p> <p>Se reflectă numărul de identificare de stat (formatul numeric) al unității de drept (IDNO), numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), codul fiscal atribuit de organul fiscal sau seria și numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislației în vigoare sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare. În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din țara de origine a nerezidentului, iar în cazul persoanelor fizice nerezidente – seria și numărul pașaportului/actului de identitate.</p>	
040	<p>Reședința contrapărții</p> <p>Se utilizează codul ISO 3166-1-alpha-2 al țării de înregistrare a contrapărții. Pentru grupurile de clienți aflați în legătură, nu se raportează nicio reședință.</p>	
050	<p>Sectorul contrapărții</p> <p>Se alocă un sector fiecărei contrapărți pe baza claselor din sectorul economic din cadrul FINREP: (i) bănci centrale; (ii) administrații publice; (iii) bănci; (iv) alte societăți financiare; (v) societăți nefinanciare; (vi) gospodării.</p> <p>Pentru grupurile de clienți aflați în legătură nu se raportează niciun sector.</p>	
060	<p>Codul CAEM</p> <p>Pentru sectorul economic, se utilizează codurile conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM).</p> <p>Această coloană se aplică numai pentru contrapărțile care sunt „Instituții ale mediului financiar nebancar” și „Societăți nefinanciare”. Codurile CAEM trebuie utilizate pentru „Societăți nefinanciare” cu un singur nivel de detaliu (de exemplu „D – Industria prelucrătoare”) și pentru „Alte societăți financiare” cu două niveluri de detaliu, ceea ce oferă informații separate privind activitățile de asigurări (de exemplu „J66 - Activități de asigurări” sau „J67 - Activități auxiliare ale instituțiilor financiare și de asigurări”).</p> <p>Sectoarele economice pentru „Alte societăți financiare” și „Societăți nefinanciare” sunt clasificate pe baza clasificării FINREP a contrapărții.</p> <p>Pentru grupurile de clienți aflați în legătură, nu se raportează niciun cod CAEM.</p>	
070	<p>Tipul de contraparte</p>	X

Formatul raportului C28.00

Codul băncii _____

Perioada de raportare _____

Formular C28.00

Expunerile din portofoliul de tranzacționare și din afara acestuia

CONTRAPARTIDĂ			EXPUNERI INIȚIALE														
Cod	Grup sau individual	Tranzacții în care există o expunere la active suport	Expuneri directe						Expuneri indirecte						Expuneri suplimentare din tranzacții în care există o expunere la active suport		
			Total expunere inițială	Din care: în stare de nerambursare	Titluri de datorie	Instrumente de capital	Instrumente financiare derivate	Elemente extrabilanțiere			Titluri de datorie	Instrumente de capital	Instrumente financiare derivate	Elemente extrabilanțiere			
								Angajamente de creditare	Garanții financiare	Alte angajamente				Angajamente de creditare		Garanții financiare	Alte angajamente
010	020	030	040	050	060	070	080	090	100	110	120	130	140	150	160	170	180

(-) Ajustări de valoare și provizioane	(-) Expuneri deduse din fonduri proprii	Valoarea expunerii înainte de aplicarea exceptărilor și de diminuarea riscului de credit		
		Total	<i>Din care: în afara portofoliului de tranzacționare</i>	% din capitalul eligibil
190	200	210	220	230

TEHNICI ELIGIBILE DE DIMINUARE A RISCULUI DE CREDIT							(-) Sume scutite	Valoarea expunerii după aplicarea exceptărilor și diminuarea riscului de credit			
(-) Efect de substituire al tehnicilor eligibile de diminuare a riscului de credit						(-) Protecție finanțată a creditului, alta decât efectul de substituire	(-) Bunuri imobile				
			(-) Elemente extrabilanțiere								
(-) Titluri de datorie	(-) Instrumente de capital	(-) Instrumente financiare derivate	(-) Angajamente de creditare	(-) Garanții financiare	(-) Alte angajamente				Total	<i>Din care: în afara portofoliului de tranzacționare</i>	% din capitalul eligibil
240	250	260	270	280	290	300	310	320	330	340	350
							x				

Modul de completare a raportului

C 28.00 – Expunerile din portofoliul de tranzacționare și din afara acestuia (LE2)

Instrucțiuni privind anumite coloane

Codul coloanei	Referințe juridice și instrucțiuni	
010	<p>Cod Codul care se raportează este cel utilizat pentru raportarea expunerilor față de grupul de clienți aflați în legătură în C 27.00. În cazul în care grupul de clienți aflați în legătură nu are o întreprindere-mamă, codul care trebuie raportat este codul entității individuale pe care banca o consideră cea mai importantă în cadrul grupului de clienți aflați în legătură. În orice alt caz, codul corespunde contrapărții individuale. Codurile trebuie utilizate în mod consecvent de-a lungul timpului.</p>	
020	<p>Grup sau individual Banca completează „1” pentru raportarea expunerilor față de clienți individuali sau „2” pentru raportarea expunerilor față de grupurile de clienți aflați în legătură.</p>	
030	<p>Tranzacții în care există o expunere la active suport Punctul 15 din regulament. În cazul în care banca are expuneri față de contrapartea raportată prin intermediul unei tranzacții în care există o expunere la active-suport, se raportează „Da”; în caz contrar, se raportează „Nu”.</p>	
040-180	<p>Expuneri inițiale Capitolul III din regulament. Banca raportează în acest set de coloane expunerile inițiale corespunzătoare expunerilor directe, expunerilor indirecte și expunerilor suplimentare care decurg din tranzacții în care există o expunere la active-suport. Activele și elementele extrabilanțiere se folosesc fără aplicarea ponderilor de risc sau a gradelor de risc. Definiția valorii expunerii și calculul acesteia sunt prevăzute în capitolul III din regulament. Expunerile deduse din fondurile proprii, care nu reprezintă expuneri în conformitate cu punctul 14 subpunctul 5) din regulament, sunt incluse în aceste coloane. Expunerile menționate la punctul 15 subpunctele 1) – 4) din regulament nu sunt incluse în aceste coloane. Expunerile inițiale includ orice activ și element extrabilanțier în conformitate cu capitolul VIII din regulament. Excepțiile sunt deduse în coloana 320. Sunt incluse atât expunerile din portofoliul de tranzacționare, cât și cele din afara acestuia.</p>	
040	<p>Total expunere inițială Banca raportează suma expunerilor directe și indirecte, precum și expunerile suplimentare care rezultă din expunerea la tranzacții în care există o expunere la active-suport.</p>	
050	<p>Din care: în stare de nerambursare Punctele 23-28 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.</p>	

	Banca raportează partea din totalul expunerii inițiale care corespunde expunerilor în stare de nerambursare.	
060-110	Expuneri directe Expunerile directe înseamnă expunerile pe baza unui „debitor imediat”.	
060	Instrumente de datorie În sensul prezentului raport instrumentele de datorie cuprind titlurile de datorie, creditele și creanțele. Instrumentele incluse în această coloană sunt cele calificate drept „credite de până la un an inclusiv/de peste un an și credite cu scadența inițială de până la cinci ani inclusiv/de peste cinci ani” sau drept „titluri de valoare altele decât acțiunile”. În această coloană sunt incluse tranzacțiile de răscumpărare, operațiunile de dare sau luare de titluri sau mărfuri cu împrumut (tranzacții de finanțare cu titluri de valoare) și tranzacțiile de creditare în marjă.	
070	Instrumente de capital Instrumentele incluse în această coloană sunt cele calificate drept „Acțiuni și alte titluri de capital” .	
080	Instrumente financiare derivate Instrumentele care se raportează în această coloană includ instrumentele financiare derivate specificate în Anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate.	
090-110	Elemente extrabilanțiere Anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate. Valoarea care este raportată în aceste coloane trebuie să fie valoarea nominală înainte de orice reducere a ajustărilor specifice pentru riscul de credit și fără aplicarea factorilor de conversie.	
090	Angajamente de creditare Anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate punctul 1, subpunctele 3) și 8), punctul 2, subpunctul 2) litera b), punctul 3 subpunctul 2) litera a) și punctul 4 subpunctul 1). Angajamentele de creditare sunt angajamente ferme de a acorda un credit în conformitate cu termeni și condiții prestabilite, cu excepția celor care sunt instrumente financiare derivate deoarece acestea pot fi decontate net în numerar sau prin furnizarea sau emiterea altui instrument financiar.	
100	Garanții financiare Anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, punctul 1, subpunctul 1), 2) și 6). Garanțiile financiare sunt contracte care solicită emitentului să efectueze plăți specificate pentru a rambursa titularului o pierdere pe care acesta o suportă, deoarece un anumit debitor nu efectuează plata atunci când aceasta este scadentă în conformitate cu termenii inițiali sau modificați ai unui instrument de datorie. Instrumentele financiare derivate de credit care nu sunt incluse în coloana „Instrumente financiare derivate” sunt raportate în această coloană.	
110	Alte angajamente	

	Alte angajamente sunt elementele din anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, care nu sunt incluse în categoriile precedente. Valoarea expunerii unei singure obligații juridice care decurge din acorduri de compensare contractuală între produse diferite cu o contraparte a băncii este raportată în această coloană.	
120-180	<p>Expuneri indirecte</p> <p>În conformitate cu punctele 44-46 din regulamentul, o bancă poate utiliza metoda substituției în cazul în care o expunere față de un client este garantată de o terță parte sau printr-o garanție reală emisă de o terță parte.</p> <p>Banca raportează în acest set de coloane cuantumul expunerilor directe care sunt reatribuite garantului sau emitentului de garanții reale, cu condiția ca acestuia din urmă să i se atribuie o pondere de risc egală sau mai mică decât ponderea de risc care ar fi aplicată terței părți în temeiul Regulamentului cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.</p> <p>Expunerea inițială protejată de referință (expunerea directă) se deduce din expunerea față de debitorul inițial în coloanele „Tehnici eligibile de diminuare a riscului de credit”. Expunerea indirectă va mări expunerea față de garant sau de emitentul de garanții reale prin efectul de substituție. Acest lucru este valabil și în cazul garanțiilor acordate în cadrul unui grup de clienți aflați în legătură.</p> <p>Banca raportează cuantumul inițial al expunerilor indirecte în coloana care corespunde tipului de expunere directă garantată printr-o garanție sau printr-o garanție reală, de exemplu atunci când expunerea directă garantată este un instrument de datorie, cuantumul „Expunerii indirecte” atribuit garantului trebuie raportat în coloana „Instrumente de datorie”.</p> <p>Expunerile care decurg din titluri de valoare asociate unui risc de credit (credit-linked notes) sunt, de asemenea, raportate în acest set de coloane, în conformitate cu punctele 35-37 din regulamentul.</p>	
120	<p>Instrumente de datorie</p> <p>A se vedea coloana 060.</p>	
130	<p>Instrumente de capital</p> <p>A se vedea coloana 070.</p>	
140	<p>Instrumente financiare derivate</p> <p>A se vedea coloana 080.</p>	
150-170	<p>Elemente extrabilanțiere</p> <p>Valoarea de la aceste coloane trebuie să fie valoarea nominală înainte de orice reducere a ajustărilor specifice pentru riscul de credit și înainte de aplicarea factorilor de conversie.</p>	
150	<p>Angajamente de creditare</p> <p>A se vedea coloana 090.</p>	
160	<p>Garanții financiare</p> <p>A se vedea coloana 100.</p>	
170	<p>Alte angajamente</p> <p>A se vedea coloana 110.</p>	
180	<p>Expuneri suplimentare din tranzacții în care există o expunere la active-suport</p>	

	Punctul 15 din regulament. Expuneri suplimentare care decurg din tranzacții în care există o expunere la active-suport.	
190	Ajustări de valoare și provizioane Se reflectă ajustări de valoare și provizioane incluse în cadrul contabil, care afectează evaluarea expunerilor în conformitate cu punctul 6 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate. Ajustările de valoare și provizioanele pentru expunerea brută înscrisă în coloana 040 sunt raportate în această coloană.	
200	Expuneri deduse din fondurile proprii Punctul 14 subpunctul 5) din Regulamentul cu privire la expunerile mari. Se raportează expunerile deduse din fondurile proprii, care trebuie incluse în diferitele coloane din „Total expunere inițială”.	
210-230	Valoarea expunerii înainte de aplicarea exceptărilor și de diminuarea riscului de credit Punctul 18 subpunctul 2) din Regulamentul cu privire la expunerile mari. Băncile raportează valoarea expunerii înainte de a se lua în considerare efectul diminuării riscului de credit, dacă este cazul.	
210	Total Valoarea expunerii care este raportată în această coloană trebuie să fie cuantumul utilizat pentru a stabili dacă o expunere reprezintă o expunere mare în conformitate cu definiția din regulament. Aceasta include expunerea inițială după deducerea ajustărilor de valoare și a provizioanelor și cuantumul expunerilor deduse din fondurile proprii.	
220	Din care: în afara portofoliului de tranzacționare Cuantumul expunerii totale corespunzătoare elementelor din afara portofoliului de tranzacționare înainte de aplicarea exceptărilor și a tehnicilor de diminuare a riscului de credit.	
230	% din capitalul eligibil Cuantumul care este raportat este procentajul din valoarea expunerii înainte de aplicarea exceptărilor și a tehnicilor de diminuare a riscului de credit legate de capitalul eligibil al băncii, astfel cum este definit în regulament.	
240-310	Tehnici eligibile de diminuare a riscului de credit (CRM) Capitolele VII - X din regulament. În scopul prezentului raport, tehnicile de diminuare a riscului de credit recunoscute în Regulamentul cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit sunt utilizate în conformitate cu capitolele VII - X din Regulamentul cu privire la expunerile mari. Tehnicile de diminuare a riscului de credit pot avea următoarele efecte în cadrul aplicabil expunerilor mari: efectul de substituție; protecția finanțată a creditului, alta decât efectul de substituție.	
240-290	Efectul de substituție al tehnicilor eligibile de diminuare a riscului de credit Capitolul X din regulament.	

	Quantumul corespunzător protecției finanțate și nefinanțate a creditului care se raportează în aceste coloane trebuie să corespundă cu cel al expunerilor garantate de o terță parte sau printr-o garanție reală emisă de o terță parte în cazul în care banca decide să trateze expunerea ca și când ar fi suportată de garant sau de emitentul de garanții reale.	
240	Instrumente de datorie A se vedea coloana 060.	
250	Instrumente de capital A se vedea coloana 070.	
260	Instrumente financiare derivate A se vedea coloana 080.	
270-290	Elemente extrabilanțiere Valoarea de la aceste coloane trebuie să fie valoarea fără aplicarea factorilor de conversie.	
270	Angajamente de creditare A se vedea coloana 090.	
280	Garanții financiare A se vedea coloana 100.	
290	Alte angajamente A se vedea coloana 110.	
300	Protecția finanțată a creditului, alta decât efectul de substituție Capitolul IX din regulament . Banca raportează cuantumul aferente protecției finanțate a creditului, care sunt deduse din valoarea expunerii ca urmare a aplicării capitolului IX din regulament.	
310	Bunuri imobile	X
320	Cuantumuri exceptate Capitolul X din regulament. Banca raportează cuantumul exceptate din regimul aplicabil expunerilor mari.	
330-350	Valoarea expunerii după aplicarea exceptărilor și diminuarea riscului de credit Banca raportează valoarea expunerii după luarea în considerare a efectului exceptărilor și al diminuării riscului de credit, calculat în sensul punctului 18 subpunctul 4) din regulament.	
330	Total Această coloană include cuantumul care trebuie luat în considerare în vederea respectării limitei expunerilor mari stabilite la punctul 20 din regulament.	
340	Din care: în afara portofoliului de tranzacționare	

	Banca raportează expunerea totală după aplicarea exceptărilor și după luarea în considerare a efectului tehnicilor de diminuare a riscului de credit în legătură cu elementele din afara portofoliului de tranzacționare.	
350	% din capitalul eligibil Banca raportează procentajul din valoarea expunerii după aplicarea exceptărilor și a tehnicilor de diminuare a riscului de credit legate de capitalul eligibil al băncii, astfel cum este definit în regulament.	

Formatul raportului C29.00

Codul băncii _____

Perioada de raportare _____

Formular C29.00

C 29.00 - Detalii referitoare la expunerile clienților individuali din cadrul grupurilor de clienți aflați în legătură (LE 3)

CONTRAPARTIDĂ				EXPUNERI INIȚIALE														
Cod	Codul grupului	Tranzacții în care există o expunere la active suport	Tip de legătură	Total expunere inițială	Expuneri directe						Expuneri indirecte						Expuneri suplimentare din tranzacții în care există o expunere la active suport	
					Din care: în stare de nerambursare	Titluri de datorii	Instrumente de capital	Instrumente financiare derivate	Elemente extrabilanțiere			Titluri de datorii	Instrumente de capital	Instrumente financiare derivate	Elemente extrabilanțiere			
									Angajamente de creditare	Garanții financiare	Alte angajamente				Angajamente de creditare	Garanții financiare		Alte angajamente
010	020	030	040	050	060	070	080	090	100	110	120	130	140	150	160	170	180	190

(-) Ajustări de valoare și provizioane	(-) Expuneri deduse din fonduri proprii	Valoarea expunerii înainte de aplicarea scutirilor și de diminuarea riscului de credit		
		Total	<i>Din care: în afara portofoliului de tranzacționare</i>	% din capitalul eligibil
200	210	220	230	240

TEHNICI ELIGIBILE DE DIMINUARE A RISCULUI DE CREDIT							(-) Sume scutite	Valoarea expunerii după aplicarea scutirilor și diminuarea riscului de credit			
(-) Efect de substituție al tehnicilor eligibile de diminuare a riscului de credit						(-) Protecție finanțată a creditului, alta decât efectul de substituție	(-) Bunuri imobile				
(-) Titluri de datorie	(-) Instrumente de capital	(-) Instrumente financiare derivate	(-) Elemente extrabilanțiere						Total	<i>Din care: în afara portofoliului de tranzacționare</i>	% din capitalul eligibil
			(-) Angajamente de creditare	(-) Garanții financiare	(-) Alte angajamente						
250	260	270	280	290	300	310	320	330	340	350	360

Modul de completare a raportului
C 29.00 – Detalii privind expunerile față de clienți individuali din cadrul unui grup de clienți aflați în legătură (LE3)

Instrucțiuni privind anumite coloane

Codul coloanei	Referințe juridice și instrucțiuni	
010-360	Băncile trebuie să raporteze în formularul LE3 datele referitoare la expunerile față de clienții individuali aparținând grupurilor de clienți aflați în legătură care sunt incluse în rândurile din formularul LE2.	
010	Cod Coloanele 010 și 020 reprezintă un număr compozit de identificare a rândului și împreună trebuie să fie unice pentru fiecare rând din tabel. Se raportează codul contrapărții individuale aparținând grupurilor de clienți aflați în legătură.	
020	Codul grupului Coloanele 010 și 020 reprezintă un număr compozit de identificare a rândului și împreună trebuie să fie unice pentru fiecare rând din tabel. Codul care trebuie raportat este cel utilizat pentru raportarea expunerilor față de grupul de clienți aflați în legătură în C 28.00 (LE 2). În cazul în care un client aparține mai multor grupuri de clienți aflați în legătură, acesta trebuie raportat ca fiind membru al tuturor grupurilor de clienți aflați în legătură.	
030	Tranzacții în care există o expunere la active-suport A se vedea coloana 030 din formularul LE2.	
040	Tip de legătură Tipul de legătură care există între entități individuale și grupul de clienți aflați în legătură se specifică folosind: „a” legătură în sensul punctului 4 subpunctul 4), litera a) din Regulamentul cu privire la expunerile mari (control), „b” legătură în sensul punctului 4 subpunctul 4), litera b) din Regulamentul cu privire la expunerile mari (interconectare) sau „c” legătură în sensul punctului 4 subpunctul 4), litera c) din Regulamentul cu privire la expunerile mari	
050-360	Atunci când instrumentele financiare din formularul LE2 sunt furnizate întregului grup de clienți aflați în legătură, acestea trebuie să fie alocate fiecărei contrapărți în formularul LE3 în conformitate cu criteriile de afaceri ale băncii. Restul instrucțiunilor sunt identice cu cele pentru formularul LE2. Restul instrucțiunilor sunt identice cu cele pentru formularul LE2.	

2. Instrucțiunea cu privire la modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.279 din 1 decembrie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 216-221, art.2008) înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1169 din 15 decembrie 2016, se modifică după cum urmează:

- 1) la punctul 1 litera b) se abrogă;
- 2) la punctul 15 literele h) și i) cuvintele „grup de persoane aflate în legătură” se substituie cu cuvintele „grup de clienți aflați în legătură”;
- 3) anexa nr. 2 se abrogă;
- 4) în anexa 3:
  - a) în formularul raportului ORD 3.2 Expunerile băncii față de persoanele afiliate coloanele 1 și 3 vor avea următoarele denumiri „Expunerea” și, respectiv, „Expunerea băncii raportată la capitalul eligibil”;
  - b) în Modul de întocmire a Raportului privind expunerile băncii față de persoanele afiliate: la punctul 1 propoziția a doua se exclude;

punctul 4 va avea următorul cuprins:

„**4. La Expunerea (coloana 1)** se reflectă expunerea (la data raportării) băncii față de o persoană afiliată și/sau un grup de clienți aflați în legătură cu persoana afiliată băncii, pentru fiecare debitor/contraparte separat.”;

la punctul 5 cuvintele „grup de persoane aflate în legătură” se substituie cu cuvintele „grup de clienți aflați în legătură”;

la punctul 6 cuvintele „**fondurile proprii**” se substituie cu cuvintele „**capitalul eligibil**”, iar cuvintele „fondurile proprii ale” se substituie cu cuvintele „capitalul eligibil al”.

5) în anexa 14, punctul 6 din compartimentul Modul de întocmire a Raportului privind persoanele afiliate băncii cuvintele „ persoane aflate în legătură” se substituie cu cuvintele „clienți aflați în legătură”;

6) la anexa 18, punctul 1 din compartimentul Modul de întocmire a Raportului privind situația financiară a debitorilor “mari”, în prima propoziție cuvintele „ persoane aflate în legătură” se substituie cu cuvintele „clienți aflați în legătură” iar propoziția a doua se exclude.

3. Prima raportare conform prezentei hotărâri se va efectua pentru ultima zi lucrătoare a lunii intrării în vigoare a prezentei hotărâri, cu excepția raportării conform punctului 1 subpctul 4), care se va efectua pentru ultima zi lucrătoare a lunii publicării prezentei hotărâri.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare în termen de 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția punctului 1, subpunctul 4) – care intră în vigoare la data publicării.